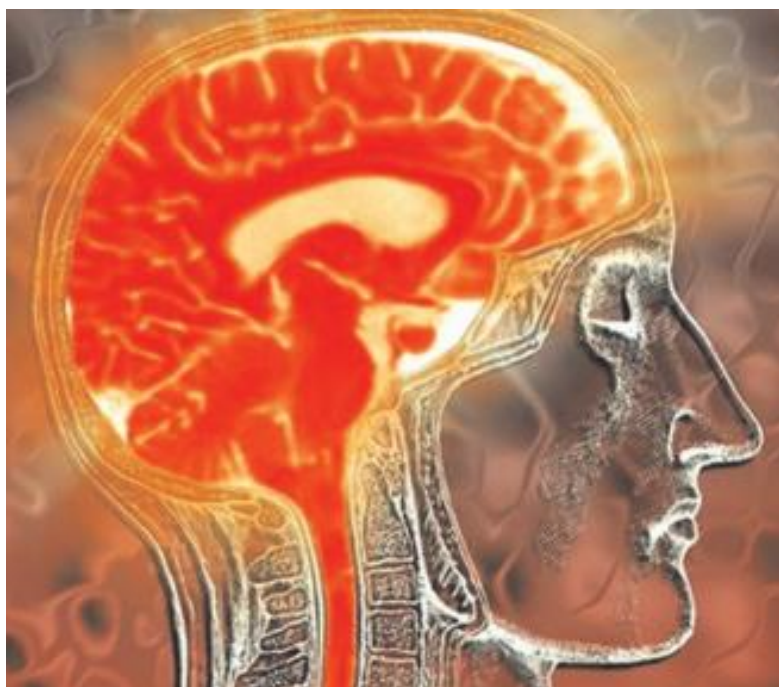

Novice društva Vita

Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave

www.vita-poskodba-glave.si

Elektronska pošta: drustvo.vita92@gmail.com

07 in 08/2018

Kazalo

UVOD	3
PREDVIDEN URNIK ZA MESEC SEPTEMBER 2018	3
DEJAVNOSTI V DNEVNEM CENTRU	5
IZLETI IN TABORI.....	5
KARTE ZA CELODNEVNO KOPANJE.....	6
DRUGE ZANIMIVOSTI:	6
KAJ PRINAŠA ZAKON O SOCIALNEM VKLJUČEVANJU INVALIDOV?	6
PRAVILNIK O OSEBNI ASISTENCI	11
POSLOVIL SE JE BORIS ŠUŠTARŠIČ.....	21

UVOD

Naj mesec September gradi vaše misli, ne ruši....se tudi vi strinjate, da se veselimo ponedeljkov, ko se zopet vidimo po dolgih počitnicah?

Slika 1: (vir Google slike)

Predviden urnik za mesec september 2018

Dan	Ura	Dejavnosti	Izvajalec	Razno
PON	09:00 – 11:30	Ustvarjalne delavnice	Mina/Bojan	

	11:30 – 13:00	Progresivno sproščanje	Ana Hrastar	Vsak drugi ponedeljek
	11:00 – 13:00	Refleksoterapija	Alenka P. Renata	
TOR	09:00 – 10:00	čiščenje DC	Vsi	
	10:00 – 13:00	kognitivne vaje	Tanja	
	11:00 – 13:00	logopedске vaje/individualno	Nuša	
	10:00 – 13:00	masaža	Mateja	
SRE	09:00 – 13:00	Vaje iz neuropsihologije	Mikela	
ČET	09:00 – 11:00	Kognitivne vaje	Tanja	
	11:00 – 13:00	Kulturne delavnice	Gyurgitsa	
PET	9.00 - 10.00	čiščenje dnevnega prostora	Helena	
	10:00 – 13:00	družabne igre, gledanje dokumentarne serije, pogovori		

Po končanih aktivnostih vsak dan pospravimo stole, spraznimo mize, izdelke damo na razstavo, smeti v koš, skodelice pomijemo. Dežurni ugasne luči, izklopi radio ter zapre vrata v dnevni center.

Pridržujemo si pravico do spremembe urnika (ob odsotnosti vodij aktivnosti ali članov, v primeru izleta oz. celodnevni aktivnosti izven DC).

Dejavnosti v dnevnem centru

V dnevnem centru so bili naši člani v mesecu juliju in avgustu na zasluženih počitnicah. Aktivnosti v dnevnem centru se bodo po urniku pričele meseca septembra. V naslednjih novicah društva vas obvestimo kako so september preživeli naši obiskovalci dnevnega centra.

(Vir: slika google)

Zgodilo se bo:

Izleti in tabori

Planiramo naslednje izlete:

- Kranjska gora/Jesenice in ogled športnega centra Planica
- Tabor v Osilnici (dve nočitvi)
- Izlet v obmorske slovenske kraje
- Izlet v Sežano in ogled botaničnega parka
- Tabor v Strunjanu/Rogaška ali Strunjan (4 ali 5 nočitev)
- Kopanje v Dolenjskih toplicah, Šmarjeških ali Strunjanu

Vse zainteresirane za katerikoli izlet ali tabor, vas prosimo, da se čimprej prijavite. O točnem datumu vas bomo naknadno obvestili. Prijave sprejemamo na mail. Drustvo.vita92@gmail.com ali gsm: 040/455 041

Karte za celodnevno kopanje

Še vedno so na voljo karte za celodnevno kopanje v Šmarjeških toplicah, Dolenjskih toplicah in Strunjanu. Prevzamete lahko toliko kart, kolikor je plačanih članarin. Karte lahko prevzamete na društvu Vita.

Druge zanimivosti:

Kaj prinaša Zakon o socialnem vključevanju invalidov?

Dne 17. 4. 2018 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Zakon o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI, objavljen v Uradnem listu RS, št. 30/2018 z dne 26. 4. 2018). **Z nastopom njegove veljave, ki bo 1. januarja 2019**, bo novi zakon nadomestil Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (v nadaljevanju ZDVDTP) iz leta 1983. To pa ni edina novost. Zakon o socialnem vključevanju invalidov vsebuje nove konstrukte, razširitve in prinaša spremembe v praksi v primerjavi s prejšnjo ureditvijo po ZDVDTP, ki jih je smiselno izpostaviti ter zakon v osnovah predstaviti.

PRIDOBITEV STATUSA INVALIDA

Zakon o socialnem vključevanju je namenjen le tistim invalidom z najtežjimi oblikami invalidnosti, ki se najtežje vključujejo v družbeno življenje in na trg dela. Zakon torej ne zadeva vsakega invalida, ampak določa posebne pogoje in definira status invalida na katerega se pravice po tem zakonu nanašajo.

Status invalida lahko pridobi gibalno ovirana oseba, ki kumulativno izpolnjuje naslednje pogoje:

- 1) je najtežje gibalno ovirana
- 2) je polnoletna

- 3) je državljan Republike Slovenije ali tujec s stalnim prebivališčem ali dovoljenjem za prebivanje v Republiki Sloveniji
- 4) ima invalidnost, ki je nastala pred polnoletnostjo ali v primeru, če se oseba šola, najpozneje do dopolnjenega 26. leta starosti
- 5) se zaradi invalidnosti ne more sama vključevati v družbo in si zagotavljati socialne varnosti.

Poleg tega lahko pridobijo status invalida še nekatere druge invalidne osebe. Zakon ohranja možnost pridobitve statusa osebam z zmernimi, težjimi ali težkimi motnjami v duševnem razvoju, v primerjavi z ZDVDTP pa Zakon o socialnem vključevanju invalidov razširja ta status še na nekatere gluhoslepe osebe, nekatere osebe z avtističnimi motnjami in osebe z zmerno do hudo možgansko poškodbo ali okvaro. Zakon načeloma pogojuje pridobitev statusa z nastankom invalidnosti pred polnoletnostjo ali v primeru, če se oseba šola, najpozneje do 26. leta starosti, pri čemer dopušča izjemo, ko določene osebe lahko pridobijo status tudi pozneje. S tem zakon rešuje pravno praznino, če oseba postane invalid v odrasli dobi, pa zaradi tega, ker še nima delovne dobe, ni zavarovanka in posledično upravičenka do upravičenj po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. V tem primeru bo ta oseba lahko pridobila status in upravičenja po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov, vendar le, če bo postala invalid zaradi zmerne ali hude možganske poškodbe ali okvare, gluhoslepote, ali avtistične motnje. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje oz. pravna praznina za osebe, ki bodo po 18. oz. 26. letu v primeru šolanja postale najtežje gibalno ovirane in seveda za vse ostale osebe, ki pridobijo invalidnost v odrasli dobi, še niso bile nikoli zaposlene in ne spadajo v zgoraj navedene tri skupine invalidnosti, ki predstavljajo izjemo. Pristojni organ za obravnavo vloge o pridobitvi statusa invalida je krajevno pristojni center za socialno delo. To je tisti center za socialno delo na območju katerega ima upravičenec stalno prebivališče. Vlogo za pridobitev statusa lahko vloži upravičenec sam, lahko pa tudi njegov zakoniti zastopnik ali skrbnik, če ga ima. Vlogi se priloži zadnja odločba o usmerjanju, ki jo je izdal organ, pristojen za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, odločba centra za socialno delo o priznani pravici do dodatka za nego otroka ali mnenje invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Ni potrebno priložiti vseh odločb, pač pa tiste s katerimi upravičenec razpolaga. V samem postopku pridobivanja statusa invalida novo ocenjevanje invalidnosti pri večini upravičencev ne bo potrebno, saj bodo zadoščale odločbe Zavoda RS za šolstvo o usmerjanju. Pridobitev novih mnenj bo potrebna le v primeru nejasne odločbe Zavoda RS za šolstvo. V tem primeru bo izvedensko mnenje podal Univerzitetni inštitut Republike Slovenije – SOČA.

DENARNI PREJEMKI

Invalid, ki bo pridobil status invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov, bo imel pravico do nadomestila za invalidnost, pravico do dodatka za nego in pomoč ter pravico do družinske pokojnine in družinske invalidnine (po predpisih, ki urejajo vojne invalide). Sama upravičenja do denarnih prejemkov se z novim zakonom torej ohranjajo, nekoliko spremenjene pa so formule po katerih se določajo višine teh denarnih prejemkov. Višina nadomestila za invalidnost bo ne glede na premoženjsko stanje upravičenca enaka seštevku denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke, ki velja za edino odraslo osebo v družini. Informativni izračun na podlagi trenutno javno dostopnih podatkov kaže, da bo s pričetkom uveljavitve zakona višina nadomestila za invalidnost znašala 407,45 EUR. Znesek je le okvirjen, saj se višina denarne socialne pomoči polletno spreminja in se bo s tem posledično spreminjala tudi višina nadomestila za invalidnost. Navkljub temu pa je moč razbrati, da je Zakon o socialnem vključevanju za upravičence z novim načinom določanja nadomestila za invalidnost precej ugodnejši. Višina po trenutno (in še do konca tega leta) veljavnem ZDVDTP od 1. aprila 2017 namreč znaša 370,86 EUR, pred tem pa je bila 288,89 EUR, kar je bistveno manj od zneska, ki ga nakazuje novi zakon. Prav tako je novi zakon ugodnejši v smislu določanja višine dodatka za nego in pomoč. Po novi ureditvi se bo višina dodatka odmerila po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Višina dodatka bo tako (v kolikor ne bo zakonskih sprememb) pri osebah, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb 292,11 EUR, pri tistih, ki potrebujejo pri večini pa 146,06 EUR. Najvišji dodatek po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa za osebe s statusom invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov ne bo prišel v uporabo, saj je namenjen izključno uživalcem pokojnine, kar osebe s statusom invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov niso.

	po sedaj veljavni zakonodaji	Zakon o socialnem vključevanju invalidov
nadomestilo za invalidnost	382,32 Eur	485,00 Eur
dodatek za tujo nego in pomoč;		
višji dodatek	212,40 Eur	292,11 Eur
nižji dodatek	106,20 Eur	146,06 Eur

PREHOD V ZAPOSILITEV

Pomembna noviteta Zakona o socialnem vključevanju invalidov je konstrukt, ki omogoča prehod v zaposlitev in po prenehanju delovnega razmerja ponovno izplačilo nadomestila za invalidnost. Za upravičenca, ki bo že imel urejen status invalida po Zakonu o socialnem vključevanju in bo prejemal na podlagi tega zakona tudi denarne prejemke, to ne bo ovira (namreč po starem ZDVDTP to je ovira), da ne bi mogel vstopiti na trg dela in se zaposliti. Če se bo zaposlil in bo njegov dohodek iz zaposlitve manjši od zneska neto minimalne plače, bo za razliko do zneska neto minimalne plače še vedno upravičen do nadomestila za invalidnost. Če pa bo dohodek iz zaposlitve dosegal ali presegal znesek neto minimalne plače, upravičenec do nadomestila za invalidnost v času, ko bo v delovnem razmerju, ne bo upravičen. Znova bo do njega upravičen po prenehanju delovnega razmerja. K temu velja še dodati, da bo upravičenec v primeru, da potrebuje pomoč pravečini ali vseh osnovnih življenjskih potrebah še vedno in ne glede na zaposlitev upravičen do dodatka za pomoč in postrežbo. Na ta denarni prejemek zaposlitev ne vpliva. Vprašanje, ki se pojavlja je, ali bo oseba, ki je pridobila status invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov in se je nato zaposlila, še vedno upravičena do družinske pokojnine, če kateri izmed staršev umre v času med ali po prenehanju delovnega razmerja te osebe. Zakon o socialnem vključevanju invalidov se glede upravičenosti do družinske pokojnine sklicuje na Zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Le ta daje pravico do družinske pokojnine svojih staršev tistemu otroku, ki postane popolnoma nezmožen za delo do starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine ali do konca šolanja, dokler traja takšna nezmožnost. Kaj se torej zgodi, ko bo nezmožnost prekinjena, ko se bo upravičenec nekdanj nezmožen za delo usposobil in vključil v družbo do te mere, da se bo zaposlil, v nadaljevanju pa po končanem delovnem razmerju do nove zaposlitve zaradi nezmožnosti za delo ne bo prišlo, zaradi česar bo upravičenec nadaljeval upravičenja do katerih je glede na svoj status po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov upravičen, zakon ne daje jasnega odgovora. K temu velja opozoriti še, da ureditev samega prehajanja med zaposlitvijo in upravičenjem do nadomestila za invalidnost po končanju delovnega razmerja po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov še ne pomeni, da nadomestilo za invalidnost lahko pridobi oseba, ki ima status invalida po kakšnem drugem zakonu in je v delovnem razmerju, ko ji preneha zaposlitev. Tako bodo recimo zaposlene invalidne osebe, ki so upravičenci po Zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju, ob morebitnem tolikšnem poslabšanju zdravstvenega stanja, da jim bo to onemogočalo nadaljevanje delovnega razmerja, urejale

svoj položaj po Zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju in ob izpolnjenih pogojih uživale pravice po tem zakonu in ne po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov.

STORITVE SOCIALNEGA VKLJUČEVANJA

Dodana vrednost Zakona o socialnem vključevanju invalidov je možnost pridobitve upravičenja do podpornih storitev, katerih namen je v omogočanju čim bolj neodvisnega življenja, izražanja lastne volje in želja ter vključevanje invalidov v ožje in širše družbeno okolje. Storitve obsegajo usposabljanje za samostojno življenje, vseživljenjsko učenje, prebivanje s podporo in storitve socialnega vključevanja za invalide, starejše od 65 let. Financirane bodo iz proračuna, zakon pa predvideva tudi posebno vrednotnico, ki jo bo upravičenec pridobil, za plačevanje teh storitev. Ta del zakona stopi v uporabo šele s 1. januarjem 2022 (in ne s 1. januarjem 2019 kot ves preostali zakon).

Zakon o Socialnem vključevanju invalidov predvideva štiri možne odločbe, ki jih bo izdal pristojni center za socialno delo in sicer:

- 1) odločbo o priznanju statusa invalida,
- 2) odločbo o priznanju pravice do nadomestila za invalidnost,
- 3) odločbo o priznanju pravice do dodatka za pomoč in postrežbo in
- 4) odločbo o priznanju pravice do storitev socialnega vključevanja.

Zoper odločbe so možne pritožbe o katerih odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo t.j. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve .

POMEN UVELJAVITVE ZAKONA O SOCIALNEM VKLJUČEVANJU ZA OSEBE, KI ŽE IMAJO STATUS UREJEN PO ZAKONU O DRUŽBENEM VARSTVU DUŠEVNO IN TELESNO PRIZADETIH OSEB

Invalidi, ki so pridobili status invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb bodo ohranili status invalida in s tem vse pridobljene pravice. Uveljavitev Zakona o socialnem vključevanju invalidov dne 1.1.2019 bo nanje vplivala le v toliko, da se jim bo s tem dnem uskladil dodatek za tujo nego in pomoč z določbami ZPIZ. Konkretno to pomeni (v kolikor ne bo usklajevanj dodatkov), da se bo pri osebah, ki potrebujejo pomoč za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb dodatek po 1.1.2019 zvišal iz zdajšnjih 103,02 EUR na 146,06 EUR, pri tistih, ki potrebujejo pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb pa iz 206,03 EUR na 292,11 EUR.

ZAKLJUČEK

Glede na navedeno lahko strnemo, da Zakon o socialnem vključevanju poleg tega, da širi krog upravičencev do pridobitve statusa in s tem upravičenj po tem zakonu, v osnovi ohranja dosedanja upravičenja, v nekaterih segmentih izenačuje položaj invalidov s tistimi, ki imajo status invalida po drugih zakonih (npr. ZPIZ) in izboljšuje položaj najtežjih invalidov. Tako v smislu boljše socialne varnosti (višje nadomestilo za invalidnost, višji dodatek za pomoč in postrežbo) kot tudi v smislu vzpodbujanja k socialnemu vključevanju ter samostojnemu življenju (prek storitev socialnega vključevanja, z uzakonitvijo možnosti prehoda v zaposlitev). Brez dvoma je torej ta zakon navkljub določenim pomanjkljivostim in dilemam sestavljen v dobri veri z namenom izboljšanja položaja invalidov. Ali bo do tega resnično prišlo, ali bodo storitve imele želeni učinek, ali bo zaposljivost invalidov prav zaradi tega zakona resnično višja in predvsem, ali bodo invalidi manj odvisni od neformalnih oblik pomoči, socialne mreže in svojih bližnjih ter usmerjali svoje življenje na njim najbolj ustrezen način, svobodno kot si ga sami želijo, pa bo pokazala šele praksa. (Maž, avgust 2018; Mojca Sušec, univ.dipl.prav)

Pravilnik o osebni asistenci

Dne, 24.8.2018, je bil v uradnem listu RS objavljen Pravilnik o osebni asistenci, katerega v celoti navajamo:

P R A V I L N I K **o osebni asistenci**

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik podrobneje ureja postopek za uveljavljanje pravice do osebne asistence, komunikacijski dodatek, koordinatorja invalidskega varstva (v nadaljnjem besedilu: koordinator), izvajanje osebne asistence, izvajalce osebne asistence, usposabljanje, interne akte izvajalcev osebne asistence, poročanje in metodologijo za izračun cene ure storitve osebne asistence.

II. POSTOPEK ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO OSEBNE ASISTENCE

2. člen

(postopek za uveljavljanje pravice do osebne asistence)

(1) Vlagatelj vložijo vlogo za uveljavljanje pravice do osebne asistencije na pristojnem centru za socialno delo.

(2) Vloga je popolna, če vlagatelj poda vse navedbe in dokazila iz drugega odstavka 20. člena Zakona o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17 in 31/18; v nadaljnjem besedilu: zakon). Če se ne izobrazuje ali ni zaposlen, je vloga popolna, če o tem poda pisno izjavo.

(3) Ob vložitvi vloge za uveljavljanje pravice do osebne asistencije vlagatelj, ki prejema dodatek za pomoč in postrežbo ali drug denarni prejemek zaradi potrebe po tuji negi in pomoči (v nadaljnjem besedilu: denarni prejemek), podpiše izjavo, da se zavezuje, da bo polovico denarnega prejema namenil za sofinanciranje osebne asistencije izbranemu izvajalcu osebne asistencije.

(4) Vlagatelj ob vložitvi vloge predloži pisno izjavo o svoji vključitvi v storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji ter o upravičenosti do storitve pomoči na domu po zakonu, ki ureja socialno varstvo, saj se v tem primeru pri vključitvi v storitve, v izvedbenem načrtu osebne asistencije (v nadaljnjem besedilu: izvedbeni načrt) zmanjša število ur osebne asistencije za število ur vključenosti v te storitve.

3. člen

(postopek ugotavljanja upravičenosti do osebne asistencije)

(1) Center za socialno delo iz liste izvedencev imenuje dvočlansko strokovno komisijo (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki izdela mnenje o vsebini storitev osebne asistencije in številu ur osebne asistencije za posameznega vlagatelja (v nadaljnjem besedilu: mnenje).

(2) Komisija ugotavlja upravičenost do osebne asistencije na podlagi osebnega razgovora z vlagateljem ali njegovim zakonitim zastopnikom na njegovem domu. Razgovor opravi v petih dneh od imenovanja komisije.

(3) Za ugotavljanje upravičenosti glede osebne asistencije in izračuna števila ur osebne asistencije na teden komisija uporabi standardizirano ocenjevalno orodje za oceno potreb po storitvah osebne asistencije – ZOjA (v nadaljnjem besedilu: orodje ZOjA), ki je objavljeno na spletni strani ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

4. člen

(mnenje)

(1) Na podlagi osebnega razgovora z vlagateljem ali njegovim zakonitim zastopnikom in orodja ZOjA komisija izda usklajeno mnenje, ki ga pošlje centru za socialno delo v petih dneh od opravljenega osebnega razgovora.

(2) Center za socialno delo pošlje kopijo mnenja v vednost vlagatelju.

(3) Standardiziran obrazec mnenja je objavljen na spletni strani ministrstva.

5. člen

(komisija)

(1) Član komisije je lahko:

1. strokovnjak z univerzitetno, visoko ali višjo izobrazbo ali najmanj 1. stopnjo bolonjske smeri socialne, sociološke, pedagoške, psihološke ali druge ustrezne usmeritve;

2. strokovnjak z univerzitetno, visoko ali višjo izobrazbo ali najmanj 1. stopnjo bolonjske smeri zdravstvene usmeritve;

3. strokovnjak – predstavnik uporabnikov po vrstah invalidnosti.

(2) Član komisije mora biti usposobljen za uporabo orodja ZOjA in imeti potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki ga izda izvajalec usposabljanja.

(3) Član komisije, ki je sodeloval v komisiji na prvi stopnji, ne more sodelovati v isti zadevi pri delu komisije na drugi stopnji.

6. člen

(lista izvedencev)

(1) Listo izvedencev vodi ministrstvo in je objavljena na spletni strani ministrstva.

(2) Na listo izvedencev se vpiše izvedenec, ki izpolnjuje pogoje iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Izvedenca ministrstvo izbriše iz liste izvedencev, če:

1. izvedenec umre,
2. ne želi več biti izvedenec,
3. ne pripravi mnenja v skladu z zakonom in s tem pravilnikom.

(4) Minister, pristojen za invalidsko varstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), določi cenik za izdelavo mnenja pri posameznem vlagatelju.

7. člen

(odločba o pravici do osebne asistenc)

(1) Na podlagi mnenja komisije center za socialno delo izda odločbo o pravici do osebne asistenc.

(2) Odločba o pravici do osebne asistenc vsebuje:

1. število ur osebne asistenc na teden, ki so uporabniku priznane na podlagi mnenja komisije,
2. sklope storitev osebne asistenc,
3. ugotovitev, ali uporabnik že prejema denarni prejemek, in kateri denarni prejemek prejema,
4. navedbo o dolžnosti uporabnika, da bo polovico denarnega prejema iz prejšnje točke namenil za sofinanciranje osebne asistenc izbranemu izvajalcu osebne asistenc.

(3) Če ima vlagatelj pravico do celodnevnega institucionalnega varstva ali družinskega pomočnika, se mu prizna pravica do osebne asistenc s prvim naslednjim dnevom, ko mu preneha pravica do celodnevnega institucionalnega varstva ali družinskega pomočnika.

(4) Šteje se, da je vlagatelj, ki je starejši od 65 let, uveljavljal pravico do osebne asistenc, če je bil pred uveljavitvijo zakona vključen v program osebne asistenc.

8. člen

(vrednotnica za osebno asistenco)

(1) Vrednotnica za osebno asistenco (v nadaljnjem besedilu: vrednotnica) je priloga odločbe o pravici do osebne asistenc.

(2) Vrednotnica vsebuje:

1. številko vrednotnice, ki je enaka številki odločbe o pravici do osebne asistenc, ki se ji na koncu doda črka »V«,
2. ime in priimek ter EMŠO uporabnika,
3. število ur osebne asistenc (tedensko ali mesečno), ki je uporabniku priznana na podlagi odločbe,
4. če uporabnik prejema denarni prejemek, navedbo, kateri denarni prejemek prejema.

(3) Vrednotnica je kot Priloga 1 sestavni del tega pravilnika.

III. KOMUNIKACIJSKI DODATEK

9. člen

(komunikacijski dodatek)

(1) Vlagatelj vloži vlogo za uveljavljanje pravice do komunikacijskega dodatka iz 8. člena zakona na pristojnem centru za socialno delo.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka priloži:

1. dokazilo o gluhoti, slepoti ali gluhoslepoti,

2. navedbo, da izmed storitev osebne asistence potrebuje pomoč pri komunikaciji in spremstvu ter izjavo, ali želi uveljavljati pravico do osebne asistence v obsegu do 30 ur na mesec ali denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb,

3. navedbo o prejemanju denarnega prejemka ter njegovi višini in

4. številko transakcijskega računa, na katerega se mu bo nakazovalo denarno nadomestilo.

(3) Če želi uporabnik uveljavljati pravico do osebne asistence v obsegu 30 ur na mesec in, če prejema denarni prejemek, ob vložitvi vloge podpiše izjavo, da se zavezuje, da bo polovico navedenega denarnega prejemka namenil za sofinanciranje osebne asistence izbranemu izvajalcu osebne asistence.

(4) Center za socialno delo izda uporabniku odločbo o pravici do osebne asistence v obsegu 30 ur na mesec ali odločbo o pravici do denarnega nadomestila.

(5) Odločba se začne izvrševati s prvim dnevom naslednjega meseca po dnevu vročitve odločbe.

(6) Če uporabnik uveljavlja pravico do osebne asistence v obsegu 30 ur na mesec ali pravico do denarnega nadomestila, ni treba pridobiti mnenja komisije.

IV. KOORDINATOR INVALIDSKEGA VARSTVA

10. člen

(naloge koordinatorja)

Koordinator opravlja predvsem naslednje naloge:

1. vodi postopke za uveljavljanje pravice do osebne asistence;

2. vodi postopke za uveljavljanje pravice do komunikacijskega dodatka;

3. usklajuje in spremlja izvajanje osebne asistence ter vodi postopke v primeru zamenjave izvajalca osebne asistence;

4. vsaj enkrat letno ali po potrebi preverja izvajanje osebne asistence pri uporabniku doma in pri izbranem izvajalcu;

5. vsaj enkrat letno ali po potrebi poroča ministrstvu o izvajanju osebne asistence, ki jo usklajuje;

6. vodi postopke v zvezi z uveljavljanjem pravic do socialnega vključevanja invalidov v skupnost;

7. invalide seznanja z informacijami o njihovih pravicah in obveznostih na podlagi predpisov s področja invalidskega in socialnega varstva ter se povezuje z drugimi deležniki in

8. druge naloge na področju invalidskega varstva.

V. IZVAJANJE OSEBNE ASISTENCE

11. člen

(izbor izvajalca osebne asistence)

Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik za izvajanje pravice do osebne asistence izbere izvajalca osebne asistence izmed izvajalcev osebne asistence, ki so vpisani v register osebne asistence, ki ga vodi ministrstvo in je objavljen na spletni strani ministrstva.

12. člen

(izvedbeni načrt)

(1) Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik in izbrani izvajalec osebne asistencije na podlagi odločbe o pravici do osebne asistencije pripravita izvedbeni načrt. Izvedbeni načrt pripravita tudi, če je uporabniku priznana pravica do osebne asistencije 30 ur na mesec.

(2) Izvedbeni načrt vsebuje:

1. podatke o uporabniku,
2. podatke o zakonitem zastopniku, če ga uporabnik ima,
3. podatke o izbranem izvajalcu osebne asistencije,
4. z odločbo o pravici do osebne asistencije priznano število ur osebne asistencije,
5. sklope storitev osebne asistencije, ki se bodo izvajali v skladu s 7. členom zakona,
6. opredelitev izvajanja osebne asistencije (uporabnik bo pri izbranem izvajalcu uveljavljal celoten obseg ur, uporabnik pri izbranem izvajalcu ne bo uveljavljal celotnega obsega ur – koliko ur bo uveljavljal, kako bo zagotavljal preostanek ur osebne asistencije in morebitne kombinacije z drugimi socialnovarstvenimi storitvami),
7. predvideno število osebnih asistentov, ki jih uporabnik potrebuje,
8. začetek izvajanja osebne asistencije,
9. zavezo uporabnika, da bo polovico denarnega prejemka namenil za sofinanciranje osebne asistencije izbranemu izvajalcu osebne asistencije in
10. morebitne dogovorjene posebnosti in opombe.

(3) Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik in izbrani izvajalec osebne asistencije ob vsaki spremembi, ki bi vplivala na izvajanje osebne asistencije, pripravita nov izvedbeni načrt.

(4) Obrazec izvedbenega načrta je objavljen na spletni strani ministrstva.

13. člen

(dogovor o izvajanju osebne asistencije)

(1) Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik in izbrani izvajalec osebne asistencije skleneta dogovor o izvajanju osebne asistencije. Dogovor podpišejo tudi osebni asistenti, ki bodo uporabniku nudili osebno asistenco.

(2) Dogovor vsebuje zlasti:

1. časovni načrt izvajanja osebne asistencije,
2. načrt nadomeščanja osebnih asistentov s strani uporabnika ali izvajalca osebne asistencije,
3. podatke o osebnem asistentu ali osebnih asistentih, ki bodo izvajali osebno asistenco (podatke o osebnem imenu in kontaktne podatke),
4. dolžnost sporočanja vseh sprememb, ki vplivajo na izvajanje osebne asistencije,
5. določitev medsebojnih pravic in odgovornosti in ukrepe zaradi kršitev dogovora,
6. druge določbe, ki so pomembne za izvajanje osebne asistencije.

VI. IZVAJALCI OSEBNE ASISTENCE

14. člen

(postopek za pridobitev statusa izvajalca osebne asistencije in vpis v register izvajalcev osebne asistencije)

(1) Vlagatelj za pridobitev statusa izvajalca osebne asistencije in za vpis v register izvajalcev osebne asistencije vložiti vlogo na ministrstvu.

(2) Vlagatelj mora izpolnjevati pogoje iz 12. člena zakona in biti v Republiki Sloveniji registriran za opravljanje dejavnosti socialnega varstva brez nastanitve ali dejavnosti invalidskih organizacij oziroma mora biti ta dejavnost razvidna iz njegovega temeljnega akta ter mora zagotavljati prostore za organiziranje izvajanja dejavnosti pravice do osebne asistencije.

15. člen

(vloga za pridobitev statusa izvajalca osebne asistencije in vpis v register izvajalcev osebne asistencije)

(1) Vloga za pridobitev statusa izvajalca osebne asistencije in vpis v register izvajalcev osebne asistencije vsebuje:

1. naziv in sedež izvajalca osebne asistencije,
2. pravni status izvajalca,
3. osebno ime odgovorne osebe izvajalca osebne asistencije,
4. kontaktne podatke izvajalca osebne asistencije,
5. davčno in matično številko in
6. območje, kjer bo predvidoma izvajal osebno asistencijo.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka se priloži:

1. dokazilo o registraciji, iz katerega je razvidno, da je registriran za opravljanje dejavnosti socialnega varstva brez nastanitve ali dejavnost invalidskih organizacij, ali temeljni akt, iz katerega je ta dejavnost razvidna,

2. izjavo o predvidenem številu uporabnikov za katere bo izvajal osebno asistencijo,

3. pogodbo o zaposlitvi in potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu po predpisih, ki urejajo področje socialnega varstva za strokovnega vodjo za izvajanje osebne asistencije, ko bo izvajal osebno asistencijo za več kot pet uporabnikov,

4. pogodbo o zaposlitvi in potrdilo o izobrazbi za usklajevalca osebne asistencije, ko bo izvajal osebno asistencijo za več kot 20 uporabnikov in za vsakih nadaljnjih 20 uporabnikov dodatnega usklajevalca osebnih asistentov,

5. izjavo, da razpolaga s prostori za organizacijo osebne asistencije,

6. izjavo, da mu ni bila s pravnomočno sodbo sodišča izrečena prepoved izvajanja storitev s področja socialnega varstva,

7. izjavo, da ima poravnane davke in prispevke.

(3) V odločbi ministrstvo odloči o pridobitvi statusa izvajalca osebne asistencije in vpisu v register osebnih asistentov.

16. člen

(izbris iz registra izvajalcev osebne asistencije)

(1) Izvajalec osebne asistencije se izbriše iz registra izvajalcev osebne asistencije pod pogoji iz tretjega odstavka 12. člena zakona.

(2) Predlog za izbris vložijo izvajalec osebne asistencije ali izvajalec nadzora po zakonu ali o izbrisu odloči ministrstvo po uradni dolžnosti.

17. člen

(ohranjanje statusa)

(1) Izvajalec osebne asistencije ves čas izvajanja osebne asistencije izpolnjuje vse pogoje za njeno izvajanje.

(2) Izvajalec osebne asistencije ministrstvu pred vsako spremembo, ki je pomembna za ohranitev statusa, predhodno pisno sporoči vsa dejstva in okoliščine, ki bi utegnile vplivati na ohranitev statusa izvajalca osebne asistencije.

18. člen

(pogodba z izvajalcem osebne asistencije)

Pogodba, ki jo ministrstvo sklene z izvajalcem osebne asistencije, vsebuje:

1. območje, na katerem bo izvajalec osebne asistencije predvidoma izvajal osebno asistencijo,
2. dolžnost in način poročanja o izvajanju osebne asistencije,

3. pogoje, ki jih izvajalec osebne asistencije izpolnjuje med trajanjem pogodbenega razmerja,
4. obveznost, da se vključi v informacijski sistem, ki je organiziran na državni ravni,
5. obveznost, da enkrat letno poroča o izvajanju osebne asistencije za posameznega uporabnika koordinatorju, ministrstvu in Inštitutu Republike Slovenije za socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: Inštitut),
6. obveznost, da usposablja osebne asistente, ki pri njem izvajajo osebno asistenco in uporabnike, za katere izvaja osebno asistenco,
7. način financiranja,
8. varstvo osebnih podatkov,
9. pogodbene sankcije, ki bi nastale zaradi izvajanja osebne asistencije v nasprotju z izvedbenim načrtom,
10. druge določbe, ki so pomembne za izvajanje osebne asistencije.

VII. USPOSABLJANJE

19. člen

(usposabljanje članov komisij)

(1) Osnovni program usposabljanja članov komisij, ki ga organizira Skupnost centrov za socialno delo Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Skupnost), obsega:

1. splošni del, ki obsega razumevanje osebne asistencije in neodvisnega življenja, seznanitev s predpisi s področja osebne asistencije ter predstavitev orodja ZOjA;

2. posebni del, ki obsega pridobitev znanja za ugotavljanje upravičenosti do osebne asistencije, za komunikacijo z uporabniki in izdelavo mnenja o številu ur in vsebini osebne asistencije.

(2) Osnovni program usposabljanja članov komisij traja vsaj 18 ur in se ga izvede v treh sklopih. Udeležba na vseh treh sklopih je obvezna in je pogoj za pridobitev potrdila o uspešno končanem usposabljanju.

(3) Dodatno usposabljanje članov komisij traja vsaj šest ur in ga organizira Skupnost in se izvede vsaj enkrat letno, vsebuje pa vsebine, ki nadgrajujejo znanja osnovnega usposabljanja.

(4) Udeležba na osnovnem in dodatnem programu usposabljanja je za člane komisij brezplačna.

20. člen

(usposabljanje koordinatorjev)

(1) Osnovni program usposabljanja koordinatorjev, ki ga organizira Skupnost, obsega:

1. razumevanje teorije osebne asistencije in neodvisnega življenja, seznanitev s predpisi s področja osebne asistencije ter predstavitev orodja ZOjA;

2. seznanitev s predpisi s področja invalidskega varstva;

3. znanja o komunikaciji z uporabniki.

(2) Osnovni program usposabljanja koordinatorjev traja vsaj 12 ur in se ga izvede v dveh sklopih. Udeležba na obeh dveh sklopih je obvezna in je pogoj za pridobitev potrdila o uspešno končanem usposabljanju.

(3) Dodatno usposabljanje koordinatorjev, ki ga organizira Skupnost in se izvede vsaj enkrat letno in traja vsaj šest ur, vsebuje vsebine, ki nadgrajujejo znanja osnovnega usposabljanja.

21. člen

(usposabljanje osebnih asistentov)

(1) Program usposabljanja za osebne asistente zaposlene pri izvajalcu organizirajo izvajalci osebne asistencije.

(2) Osnovni program usposabljanja osebnih asistentov obsega:

1. poznavanje predpisov in politik s področja invalidskega varstva, delovnih razmerij, varstva pri delu, varstva osebnih podatkov in drugih področij, pomembnih z vidika pravic in obveznosti osebnih asistentov in uporabnikov;

2. splošna in posebna znanja za izvajanje osebne asistence z naslednjimi obveznimi vsebinami: pomen osebne asistence, odnos in komunikacija med uporabnikom in osebnim asistentom, pravice in dolžnosti uporabnikov, osebnih asistentov in izvajalcev osebne asistence, način razumevanja navodil uporabnikov, seznanitev z etičnimi načeli glede izvajanja osebne asistence ter Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 50/14; v nadaljnjem besedilu: Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu) in dodatne vsebine po izbiri izvajalca.

(3) Osnovno usposabljanje osebnih asistentov traja vsaj šest ur. Po končanem usposabljanju izvajalec usposabljanja izda potrdilo.

(4) Pred začetkom dela pri uporabniku osebni asistent opraviti vsaj štiri ure praktičnega usposabljanja za delo pri uporabniku.

(5) Dodatno usposabljanje osebnih asistentov v trajanju vsaj šest ur se izvede enkrat letno in vsebuje vsebine, ki nadgrajujejo znanja osnovnega usposabljanja.

(6) Udeležba v osnovnem in dodatnem programu usposabljanja je za osebnega asistenta brezplačna.

22. člen

(usposabljanje uporabnikov ali zakonitih zastopnikov)

(1) Program usposabljanja za uporabnike ali zakonite zastopnike, za katere izvajajo osebno asistenco, organizirajo izvajalci osebne asistence.

(2) Osnovni program usposabljanja za uporabnike ali zakonite zastopnike obsega:

1. poznavanje predpisov in politik s področja invalidskega varstva, delovnih razmerij, varstva pri delu, varstva osebnih podatkov in drugih področij, pomembnih z vidika pravic in obveznosti osebnih asistentov in uporabnikov;

2. splošna in posebna znanja za izvajanje osebne asistence z naslednjimi obveznimi vsebinami: pomen osebne asistence, odnos in komunikacija med uporabnikom in osebnim asistentom, pravice in dolžnosti uporabnikov, osebnih asistentov in izvajalcev osebne asistence, dajanje navodil osebnemu asistentu, seznanitev z etičnimi načeli glede izvajanja osebne asistence ter Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu in dodatne vsebine po izbiri izvajalca.

(3) Osnovno usposabljanje za uporabnike ali zakonite zastopnike traja vsaj šest ur. Po končanem usposabljanju izvajalec usposabljanja izda potrdilo.

(4) Pred začetkom izvajanja osebne asistence uporabnik ali zakoniti zastopnik opravita vsaj štiri ure praktičnega usposabljanja z osebnimi asistenti, ki jih je izbral.

(5) Udeležba v osnovnem programu usposabljanja uporabnikov je za uporabnike ali zakonite zastopnike brezplačna.

VIII. INTERNI AKTI

23. člen

(interni akt)

(1) Izvajalci osebne asistence pred začetkom izvajanja osebne asistence sprejmejo interni akt, s katerim določijo pravice in obveznosti uporabnikov, osebnih asistentov in izvajalcev osebne asistence ter pritožbeni postopek.

(2) Izvajalci osebne asistence v svojih internih aktih določijo tudi ukrepe za primere neporočanja, zavajanja ali neresničnega poročanja.

24. člen

(kodeks etičnih načel)

Izvajalci osebne asistencije osebno asistenco izvajajo odgovorno, strokovno in v skladu s Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu.

IX. POROČANJE

25. člen

(poročanje izvajalcev osebne asistencije)

Izvajalci osebne asistencije enkrat letno o izvajanju osebne asistencije za posameznega uporabnika poročajo koordinatorju, ministrstvu in Inštitutu, ki podatke potrebujejo za spremljanje ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

X. METODOLOGIJA ZA IZRAČUN CENE URE STORITVE OSEBNE ASISTENCije

26. člen

(metodologija za izračun cene ure storitve osebne asistencije)

(1) Pri izračunu cene ure storitve osebne asistencije se v skladu z zakonom upoštevajo:

1. stroški, povezani z zaposlovanjem osebnih asistentov, in
2. stroški, povezani z organizacijo in izvajanjem osebne asistencije.

(2) Izhodišče pri izračunu cene ure storitve osebne asistencije je višina 23. plačnega razreda plačne lestvice, ki velja za javni sektor (v nadaljnjem besedilu: izhodiščna višina) in ki predstavlja povprečje plačnih razredov z napredovanji in brez napredovanj za delovna mesta socialnega oskrbovalca I, socialnega oskrbovalca II in socialnega oskrbovalca III, ki so opredeljena v kolektivni pogodbi, ki se nanaša na dejavnost socialnega varstva.

27. člen

(stroški, povezani z zaposlovanjem osebnih asistentov)

(1) Stroški, povezani z zaposlovanjem osebnih asistentov, vključujejo:

1. strošek osnovne plače osebnega asistenta in
2. strošek dodatkov in drugih stroškov dela k osnovni plači osebnega asistenta.

(2) Cena ure storitve osebne asistencije, ki predstavlja strošek osnovne plače osebnega asistenta, znaša 0,575 % izhodiščne višine.

(3) Osebnemu asistentu se k osnovni plači priznajo dodatki in drugi stroški dela. Cena ure storitve osebne asistencije, ki predstavlja strošek dodatkov in drugih stroškov dela k osnovni plači osebnega asistenta, znaša 0,335 % izhodiščne višine.

28. člen

(stroški, povezani z organizacijo in izvajanjem osebne asistencije)

(1) Stroški, povezani z organizacijo in izvajanjem osebne asistencije, vključujejo:

1. strošek strokovnega vodenja in usklajevanja osebne asistencije in
2. strošek materiala in storitev, najemnine, amortizacije in investicijskega vzdrževanja.

(2) Cena ure storitve osebne asistencije, ki predstavlja strošek strokovnega vodenja in usklajevanja osebne asistencije, znaša 0,239 % izhodiščne višine.

(3) Med strošek materiala in storitev, najemnine, amortizacije in investicijskega vzdrževanja se vključuje strošek upravnno-administrativnih del, strošek usposabljanja in izobraževanja, strošek za pisarniški in čistilni material ter storitev, strošek nabave drobnega inventarja, strošek računalniških, računovodskih in revizorskih storitev, strošek energije, vode, komunale in komunikacije, obvezni

strošek po zakonu, ki ureja varnost in zdravje pri delu, strošek najemnine ali amortizacije, strošek amortizacije osnovnih sredstev, strošek vzdrževanja prostorov, obratovalni strošek, strošek poštnih in bančnih storitev, strošek zavarovanj za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, strošek prevozov in prevoznih storitev ter vzdrževanja vozil za namen osebne asistencije, strošek pogodbenih del, strošek supervizije in strošek prostovoljskega dela ter morebitni drugi stroški, ki se po svoji vsebini nanašajo na stroške materiala in storitev. Cena ure storitve osebne asistencije, ki predstavlja strošek materiala in storitev, najemnine, amortizacije in investicijskega vzdrževanja, znaša 0,287 % izhodiščne višine.

29. člen

(cena ure storitve osebne asistencije)

(1) Cena ure storitve osebne asistencije znaša 1,436 % izhodiščne višine in je sestavljena iz seštevka cen ur storitev osebne asistencije, ki predstavljajo:

1. strošek osnovne plače osebne asistenta,
2. strošek dodatkov in drugih stroškov dela k osnovni plači osebne asistenta,
3. strošek strokovnega vodenja in usklajevanja osebne asistencije ter
4. strošek materiala in storitev, najemnine, amortizacije in investicijskega vzdrževanja.

(2) Cena ure storitve osebne asistencije je določena v eurih in se zaokroži na dve decimalni mesti.

(3) Dejansko plačo posameznega osebne asistenta določi izvajalec osebne asistencije. Pri tem mora upoštevati, da osnovna plača osebne asistenta ob predpostavki, da gre za zaposlitev za polni 40-urni delovni čas na teden, ne sme biti nižja od 95 % izhodiščne višine. Kadar gre za zaposlitev osebne asistenta za manj kot polni 40-urni delovni čas na teden, se upošteva sorazmerni del.

30. člen

(namenskost sredstev)

Proračunska sredstva, namenjena financiranju storitev osebne asistencije, so namenska in se lahko porabljajo le za stroške, opredeljene v 27. in 28. členu tega pravilnika.

XI. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

31. člen

(opravljanje nalog)

Do zasedbe delovnega mesta koordinatorja njegove naloge opravljajo strokovni delavci centra za socialno delo.

32. člen

(začetek uporabe)

Določbe 25. do 30. člena tega pravilnika se začnejo uporabljati 1. januarja 2019.

33. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0072-21/2018/3

Ljubljana, dne 9. avgusta 2018

EVA 2018-2611-0067

dr. Anja Kopač Mrak l.r.

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

(vir: Uradni list RS, št. 57/2018 z dne 24.8.2018)

POSLOVIL SE JE BORIS ŠUŠTARŠIČ

V soboto, 25. avgusta, je v Izoli v 74. letu starosti prenehalo biti srce dolgoletnega predsednika Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Borisa Šuštaršiča.

Boris Šuštaršič se je rodil junija 1945 v Ljubljani. Njegovo življenje je odločilno zaznamovala invalidnost, ki se je zaradi dednega progresivno živčno-mišičnega obolenja začela v drugem letu starosti in zaradi katerega je bil od svojega 11. leta na invalidskem vozičku. Življenje s hudo boleznijo je že v začetku zanj pomenilo izziv, da je potrebno nekaj narediti, spremeniti in se ne prepustiti usodi. Ta imperativ ga je od takrat naprej spremljal vse življenje.

Kljub hudi invalidnosti je opravil gimnazijsko maturo, na univerzi tudi študiral angleščino in francoščino, vendar nato študij prekinil, saj je postal prvi predsednik Združenja distrofikov Jugoslavije in zatem tudi predsednik Društva distrofikov Slovenije.

Svojo poklicno in življenjsko pot je podredil organiziranemu delovanju invalidskih organizacij. Stremel je k izgradnji sistema organizacijsko močne in razvejane, ekonomsko uspešne in človeško optimistične politike celostne skrbi za invalide. Sposobnost povezovanja ločenih sestavin v nove celote ga je pripeljala do vodenja Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, v katerem je bistveno prispeval k razvoju kulture sodelovanja med različnimi skupinami invalidov.

Bil je eden prvih, ki je ob izkušnjah lastnega življenja spoznal, da invalidi poleg socialne mreže, potrebujejo tudi delo, da postanejo enakovredni državljani tudi v ekonomskem smislu. Na njegovo iniciativo je bilo v Ljubljani ustanovljeno invalidsko podjetje Birografika Bori, nekaj let pozneje pa v Izoli še invalidsko podjetje Dom dva topola. Birografika Bori, ki je začela kot majhna delavnica, je danes ena najbolj sodobnih tiskarn v državi, ki zaposluje približno 100 ljudi, Dom dva topola, pa je postalo sodobno središče za obnovitveno rehabilitacijo invalidov in je danes eden največjih centrov za distrofike v tem delu Evrope. Enako inovativen je bil tudi na drugih področjih zaposlovanja invalidov in pri povezovanju invalidskih podjetij ter je odločilno prispeval k ustanovitvi Zavoda invalidskih podjetij Slovenije, ki združuje in zagovarja interese prek 100 invalidskih podjetij, kjer je deloval kot predsednik zavoda.

Že pred štiridesetimi leti in več, se je ob zavedanju, da je za izvajanje nemotene invalidske politike potrebna tudi politična podpora, aktivno vključil v takratno jugoslovansko in slovensko socialno politiko. Vključil se je tudi v slovensko politično dogajanje, kot predstavnik socialne varstva v Državnem svetu, kjer je bil svetnik v petih mandatih, vključno z zadnjem sklicem. Zavzemal se je za Slovenijo kot socialno državo v smislu 2. člena ustave in s tem za socialne politike, ki socialno ogroženemu prebivalstvu zagotavljajo zadostno podporo, da ne zaide v brezizhodne stiske zaradi tržne tekmovalnosti, kakor tudi za izenačevanje možnosti in neodvisno življenje invalidov v skladu s Konvencijo o njihovih pravicah. Dosledno je vztrajal pri izpolnjevanju določbe konvencije o temeljitem posvetovanju z invalidi, kar udejanja načelo »»nič o invalidih brez invalidov««.

Kot izjemen strokovnjak je veliko prispeval k razvoju in oblikovanju iger na srečo pri Loteriji Slovenije, bil pa je tudi pomemben sotvorec Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, kjer je njegov prispevek za neodvisno in usklajeno financiranje programov invalidskih in humanitarnih organizacij izjemnega pomena.

Boris Šuštaršič je ob tem razvil svojstven način sprejemanja lastne invalidnosti in se posvetil zbiranju specifičnih znanj, da bi uresničil številne zamisli in jih umestil kot dosegljive v življenju invalidov. Bil je avtor ali soavtor številnih člankov, strokovnih prispevkov in referatov na temo invalidnosti. Bil je

tudi pobudnik vrste pomembnih zakonskih sprememb, vključno s spremembo Ustave RS, ki so pomembno vplivale na kakovost življenja slovenskih invalidov. Posebej pomemben je njegov prispevek pri nastanku veljavne državne razvojne strategije na področju invalidskega varstva. Kot strokovnjak za management na področju invalidskega varstva, kjer je združeval teoretično in praktično delo, pa je bil tudi pobudnik številnih socialnih inovacij.

Prejel je tudi nagrado ministrstva za delo, družino in socialne zadeve za izjemne uspehe pri delu na področju socialnega varstva in državno odlikovanje s častnim znakom svobode Republike Slovenije za zasluge in osebni prispevek v dobro invalidom Slovenije.

Ime Borisa Šuštaršiča je tako neločljivo povezano s slovenskimi invalidi, na področju socialne politike invalidov pa bi tako težko našli osebo, ki je v zadnjih štiridesetih letih naredila več za invalide, kot je to uspelo njemu. S svojim delom in celotnim življenjem je dokazal, da je aktiviranje ljudi za reševanje lastnih socialnih stisk prvo in poglobitno načelo uspešnega socialnega varstva. Z lastnim primerom je pokazal, da si tudi najtežji invalidi znajo in zmorejo zgraditi uspešno kariero in ob tem pustiti pozitiven pečat v svojem družbenem okolju. (Borut Sever, NSIOS)

Ime in Priimek : _____

Datum : _____

www.otroci.org

Otroški in staršev prijateljski
stran na internetu

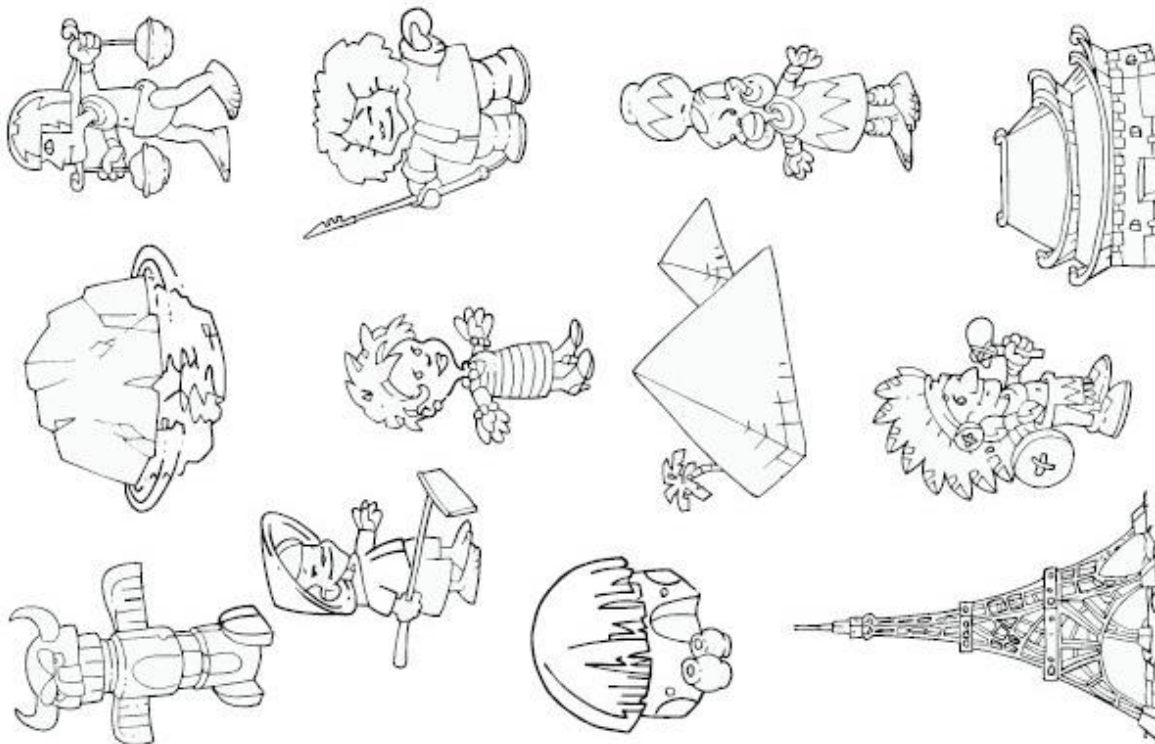
ZAPOLNI MANJKAJOČE ŠT.

Napiši na papir in dopolni manjkajoča števila!

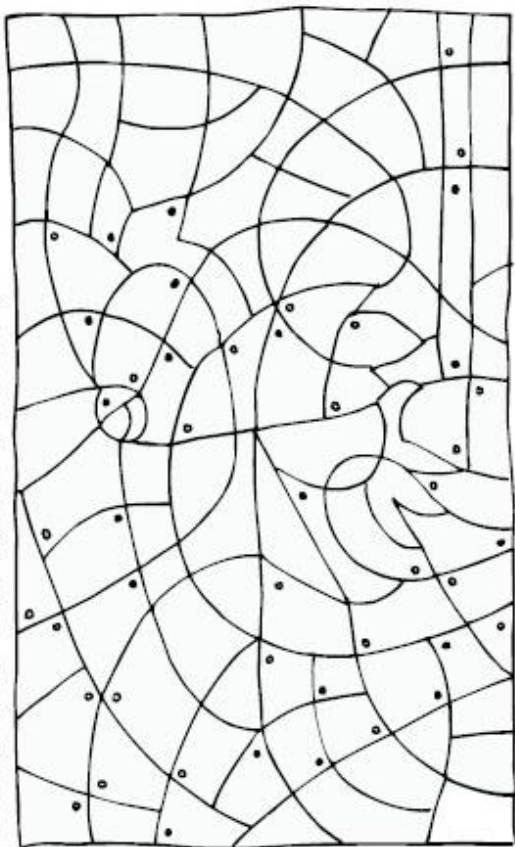
+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		3		5	6	7	8		10	11
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	4	5	6	7	8		10	11		13
4	5		7	8	9	10	11		13	14
5	6	7	8		10	11		13	14	15
6	7	8	9	10	11		13	14		16
7		9	10	11		13	14	15	16	
8	9	10	11	12	13	14		16	17	18
9	10	11		13		15	16		18	19
10		12	13	14	15	16	17	18		20

© Stran za Otroške šole / www.otroci.org - Vse pravice pridržane. Sestavljeno je avtorsko delo in je zaščiteno s avtorskim in patenskim pravicami. Razpisovalna komisija in upravitelj avtorskih pravic je PISPOVEDNIK, d.o.o. - B. Selovec.
**Na voljo vidi UČNIH LISTOV za vse predmete osnovna šola dostopno na www.otroci.org CO-ju strani za starše.
Za naročila obiščite stran za starše <http://www.otroci.org>**

POVEŽI PARE.

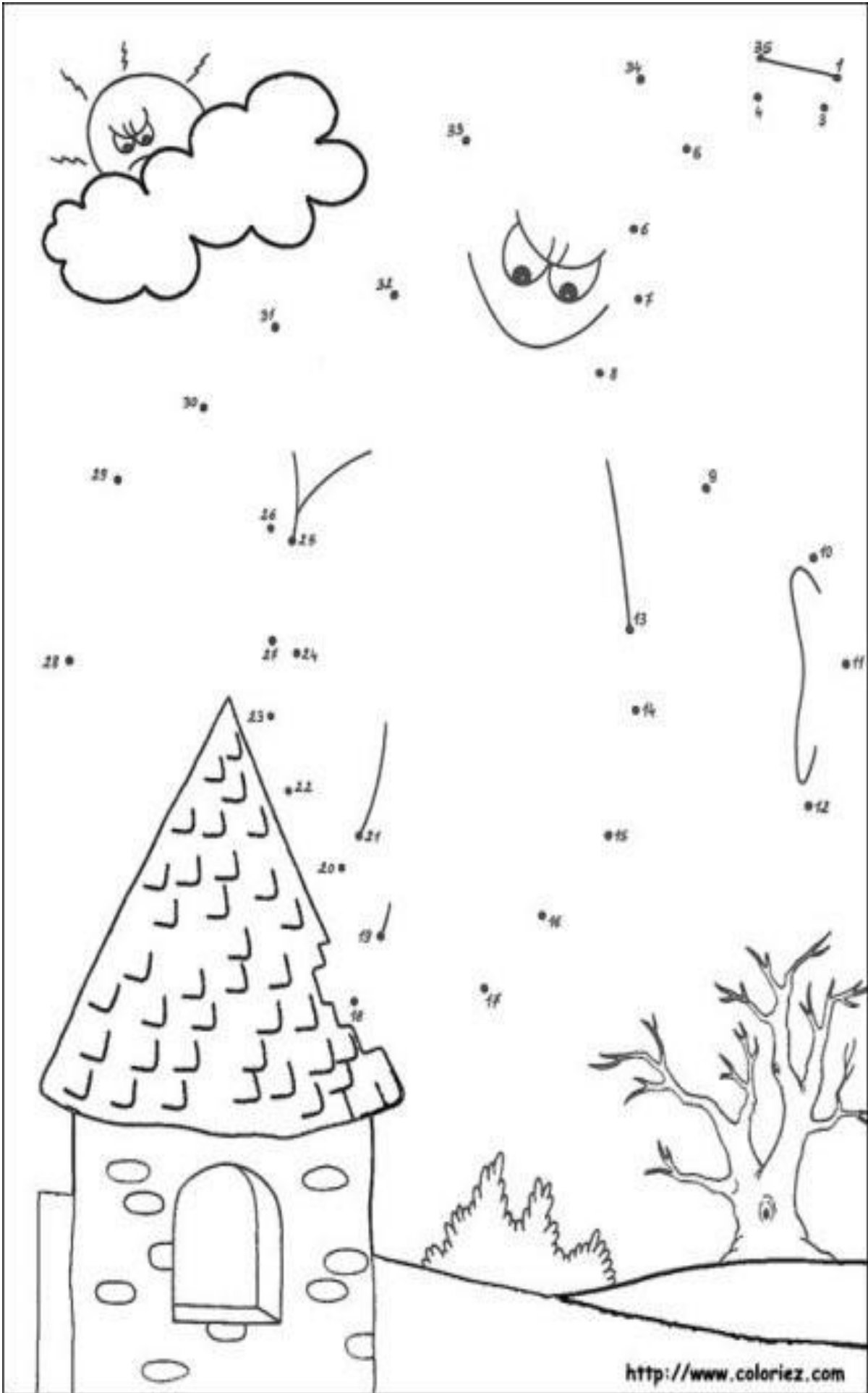
POBARVAJ OZNAČENA POLJA.

POVEŽI TOČKE.

SLIKOVNA MREŽA

SLIKOVNA MREŽA

